

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Александър Любомиров Рангелов

относно участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (журналистика – международна журналистика), обявен в ДВ , бр. 64 от 16.08.2016 г.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ , обявен от СУ „Св.Климент Охридски “ в ДВ бр. 64/ 16.08.2016 г. е регистрирано участието на единствен кандидат – доц. д-р Мария Нейкова , преподавател във ФЖМК . Академичната претенция на доц. Нейкова е подкрепена от научна продукция , профилирана по тематичната самоличност на конкурса - „професор“ по обществени комуникации и информационни науки (журналистика – международна журналистика). В изградения от нея солиден научен профил , покриващ изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ , се намират основанията на избора по този конкурс.

Академичната претенция на доц. Нейкова получава ресурс от продукцията , разположена в няколко тематични полета , специфицирани като : връзка на политиката с медиите - международна журналистика , медии и медийна наука ; ролята на историята в медиите – как журналистите , медиите използват историята , история на света и на световните / глобални медии ; състояние на българската международна журналистика – наблюдение и критика . Сред регистрираните заглавия в сектора , обсебил връзката политика - медии се откроява монографията „Монолог или диалог? Противоречивият свят в обектива на глобалните телевизии “ , номинирана като водеща сред публикациите , нотифицирани по този конкурс . Забележими по достойнства в този сектор са публикациите „Случаят „Андрю Гилигън“ и Би Би Си “ и „Войната срещу Ирак , политиката и медиите. История с продължение “ , статиите „Медии и преход в регионален и глобален контекст – балканска перспектива “ , „Професия под натиск “ и „ Когато гръм удари “ .

Второто предметно поле е приютило тематизации , провокирани от употребите на историята от журналистиката и медиите , редом с критично осмислени исторически свидетелства в развитието на световните/глобални медии . „ Миналото е чужда страна “ , „Знаци във времето , или следите , които ходят на света остава в медиите “ , споменатата монография , чиито тематични акценти също се уповават на щедрата консултация на „ историческото “ и „ Списание „Форин афеърс“ на 90 години “ са сред забележимото изследователско присъствие в „ историческото поле “ . Третото е ранжирано от катарзисни теми на българската международна журналистика , провокирали „ Незавършен портрет. Моментна снимка на българската журналистика в глобална рамка “ , „ Едно предаване на границата между дефинираното и действителното разнообразие “ и вдъхнали живот на впечатляващо устойчив , близо 6-годишен (2006-2011 г.) и то продуктивен , дискуссионен формат във факултета , присвоил остросюжетни теми , излъчени от напрежението между теория и практика в сферата на журналистиката и медиите .

Сред регистрираните заглавия с хабилитационен потенциал са открили приютите кръстопътни тематизации, репликирали важни неща от интимния профил на достойнствата на научната продукция: в монографията „Монолог или диалог? Противоречивият свят в обектива на глобалните телевизии“ като своеобразна кулминация на един опит за широкоформатна картина на разбирането, правенето, идентичността и интерпретацията на съвременните медии, побрала интересни и съдържателни сюжетни линии - оригинална рамка на съвременния свят, чиито репери са межкултурния и междурелигиозен диалог, съчетан с дебатите за универсалността на човешките права; свързаност на медиите с публичната дипломация и меката сила; богата, но неизследвана информация за създаването, функционирането и ролята на познати телевизионни канали с глобална аудитория (с принос към достойнствата на тази монография е и двугодишното емпирично изследване на 11 глобални 24-часови телевизионни канала). Или още - в портретираната в „Миналото е чужда страна“ връзка между история и международна журналистика, в дискутираните зависимости на журналистика и медии, интимизирали непренебрежими особености във функционирането на публичната сфера в „Знаци във времето или следите, които ходят на света оставя в медиите“; в аналитичния портрет на българската международна журналистика на основата на авторитетно предаване на БНР в „Едно предаване на границата между дефинирането и действителното разнообразие“, съжителстващ с равното му по предизвикателство и като че ли единствено емпирично изследване на практиката на българската международна журналистика в „Незавършен портрет“. Моментна снимка на българската журналистика в глобална рамка“ ...

Достойнствата на темите, привлечени от доц. Нейкова в изследователското ѝ портфолио декларират траен интерес към основополагащи проблеми на теорията и практиката, а критичната рефлексия е засвидетелствала съдържателното им, енергично-коментарно усвояване в един по-всеобхватен социокултурен контекст. Привидната разпръснатост на сюжетните линии – отношения медии-политика, употреби на историята в журналистиката и медиите, домашни проблемни сюжети и т.н. и пр., са по същество локализиращи профилни проекции на белязан с продуктивна трайност тематичен фокус, дал живот на съдържателно наситени изследвания, на проекти, инсталирали плодотворни дискусийни пространства.

Аргументираните позиции, вплетени в полемично-критичен диалог с привично привелигирани тези и обтекаеми, удобни конвенции, най-малко динамизират разнопосочни питання (и то не само към медийната теория), като конкретен израз на критично-преобразуващия патос, наситил съвременните дискусии за журналистиката в „постмодерния свят на образите и влиянието“. Закотвени към регистрирани предизвикателства, намерили място в тематично-обвързана продукция („Войната срещу Ирак, политиката и медиите. История с продължение“) те предизвикват утвърдено разбиране, че в условията на демократична практика лидерите са ограничавани в действията и решенията си от национални институции като парламент и пр.; манифестирани са в декларираното на друго място, че ролята на медиите в демократичните общества прикрива „много по-силното влияние на политиката“, съпреживяно с развитие на идеята и за ресурсите т.н. „пета власт“; трансформирани в изповядани съмнения относно утвърденото разбиране за медиите като социални хигиенисти, осигуряващи необходимата проверка на всички аспекти на социалния живот, или в основателността на съмнението в някои репери на либералната реторика и по-специално, в ревнителната ѝ претенция относно „патримониума“ върху истини за модерното общество (откритието на съперничеството държава – медии, съпроводено с неаргументирано принизената роля на държавата в производството на новини) ...

Благодатният контекст на съдържателни и енергични тематизации на отношението медии-политика, на необходимата, но ползотворна критическа саморефлексивност на журналистиката, включително и на българската международна журналистика и медии неусетно уплътнява профила на социокултурното посредничество на медиите - на креативността на влиянието, на технологията на правенето на социална архитектура чрез транслиране на ритуали, практики, интерпретативни дискурси и семантично натоварени обекти, направили „постмодерния свят на образите и влиянието“. Изследвания, мислими и като опит за пре-намиране на етоса на преживяването на основополагащи принципи на журналистиката и медиите, за да се стимулира пространство за продуктивни теоретически дискусии - като път за преодоляване на напрежението между теоретически модели и практика

Препратките към основни тематизации записани в изследователското портфолио на доц. Нейкова регистрират съжителство, някакво „застъпване“ и незабележимо преплитане със „странични полета“, маркирани от теми на културологията, социологията, политическите науки. За да вдъхновят повествование, реализирало строгостта на изследванията чрез очарованието на добър разказвач, демонстриращ овладяност на теоретическите предизвикателства и разположил не случайно множеството „истории“ на едно интердисциплинарно, културологично рефлектирано равнище.

В академичната биография на доц. Нейкова е регистриран не само устойчив, продуктивен ритъм в научно-изследователската ѝ работа, но и особено и най-вече съдържателно тематизирани аспекти на многомерните предизвикателства пред международната журналистика, пред медиите. Декларираните приноси са нейна оригинална заслуга. Засвидетелстваните цитирания на трудове на доц. Нейкова (в Web of Science на THOMSON REUTERS, в Central and Eastern European Online Library, в Ebrary - 5) и откритите индексирани публикации (освен в Националната библиография на Република България /24/ още в Karlsruhe Virtueller Katalog и в Library of Congress - 6) са непренебрежим външен ресурс на комплексната оценка на достойнствата на научната продукция и необходим реквизит на академичен профил, покриващ стандартите за заемане на академичната длъжност „професор“.

Наукометричните показатели на добър стандарт за портретиране на академично присъствие не позволяват negliжиране и на активи, разположени в образователните ангажименти на доц. Нейкова, като в индикативен списък са записани свидетелства за сериозното ѝ присъствие в подготовката на специалисти в бакалавърски и магистърски програми. Удостоверената активност и сериозни референции на академичните ангажименти намират подкрепа и в продуктивен трансфер на изследователски продукти в образователния процес, в участието в 22 научно-изследователски проекти (в 7 от тях, в качеството на ръководител). Редом с привлечените в обемното изследователско портфолио значими сюжети, реализирани с подкупваща лекота и най-вече с убедително респектиращи свидетелства за овладяност на сложната проблематика, са разположени международни изяви, валидизиращи допълнително научен престиж: забележимо участие в международни форуми (говорител на панелна дискусия - конференция Beyond Your World, Утрехт 2014, лекция в МГУ, Москва 2005), солидна академична практика като университетски преподавател, репликирала тези достойнства и в битието ѝ на гост-преподавател в чуждестранни университети (Талински университет - 2009 - 2010; Темз Вали Юнивърсити, Лондон 2005) и т.н.

Достойнствата на научната продукция, продуктивният трансфер на знания в образователната практика и сериозните референции като университетски преподавател предлагат убедителните основания на **положителната ми** оценка на кандидатурата на

доц. Мария Нейкова като участник в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“. Предлагам на членовете на Научното жури с единодушен позитивен вот да предложи на ФС доц. д-л **Мария Нейкова да бъде избрана за „ професор “ по 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (журналистика-международна журналистика)**.

15.12.2016 г.

Проф. д-р А.Рангелов